

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๙๐๓/๑๕๐

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ ๑๔๐๖
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ก่อนประชุม
 หลังประชุม
 แจ้งที่ประชุม
 ไม่แจ้งที่ประชุม

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๗๔๐๐ ๓/๓๔๖-๔

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

วันที่ ๒๔ ก.พ. ๖๔
เวลา ๑๗.๓๐ น.

เรื่อง การลงนามบันทึกความเข้าใจ Asian Food and Agriculture Cooperation Initiative (AFACI)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ความเห็นชอบเรื่องเพื่อพิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๑๘๗๕

เรื่องที่ ๖

ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่องการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือพหุภาคีระดับภูมิภาค Asian Food and Agriculture Cooperation Initiative (AFACI) และขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี รวมทั้งขอให้พิจารณาว่า เรื่องดังกล่าวมีประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๐ หรือไม่ เพราะเหตุใด ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนข้อคิดเห็นดังนี้

๑. ในแง่สารัตถะ กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างบันทึกความเข้าใจฯ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับเนื่องจากบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร ซึ่งน่าจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาด้านการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และความมั่นคงทางอาหารของไทยได้ นอกเหนือไปยังสอดคล้องกับมาตรการความมั่นคงทางอาหารของไทย ซึ่งแม้จะเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตและส่งออกสินค้าอาหาร แต่ก็ยังจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน

๒. ความร่วมมือตามร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว อาจมีสารัตถะที่ใกล้เคียงกับบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ที่ประเทศไทยมีโครงการร่วมกันอยู่ โดยเฉพาะในกรอบ Food and Agriculture Organization (FAO) ที่มีความเป็นสามาถ และมีกลไกดำเนินการครอบคลุมประเด็นสำคัญต่างๆ ทั้งด้านเกษตรและอาหารอยู่แล้ว อย่างไรก็ได้ ข้อสนับสนุนที่พัฒนาขึ้นมาจากการหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละประเทศ หรือประสบการณ์ความเชี่ยวชาญที่สั่งสมในแต่ละองค์กร มักอื้อให้เกิดองค์ความรู้ด้านการเกษตรของแต่ละแห่งในเรื่องเฉพาะทาง

และอาจไม่เข้าช้อนเสมอไป ดังนั้น ในหลักการจึงเห็นควรสนับสนุนการเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับหลากหลายประเทศและองค์กร โดยต้องคำนึงถึงภาระต่องบประมาณและความคุ้มค่าอย่างแท้จริงเป็นสำคัญ

๓. ข้อคิดเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๑ บันทึกความเข้าใจ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการให้มีผลผูกพัน

๓.๒ โดยที่บันทึกความเข้าใจ เป็นความร่วมมือด้านเครือข่ายอาหารและเกษตรของประเทศไทยในการดำเนินการจะสอดคล้องหรือเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับของแต่ละประเทศ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอำนาจเขตไทยหรือเขตพื้นที่ออกอำนาจเขต ซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศไทยย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทยย่างมีนัยสำคัญ และหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา บันทึกความเข้าใจ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องได้รับให้ความเห็นชอบจากรัฐสภา ก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพันอย่างไรก็ตาม คณะกรรมการรัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัย และส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องให้ความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย อนึ่ง ต้องคำนึงด้วยว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยซึ่งขาด ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๑๙๐ วรรคหกของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ ติวิจักษณ์ชัยกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๖๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๗๕๘ (ชลธ)
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๔๔๗